

אוסף סיפורים "תקנד"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרים. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרו. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

'דגים מלוחים'

בשנת תרע"ד פרצה מלחמת העולם הראשונה. זמן מה טרם פרצה המלחמה, היה מרן הסטייפלער בעיירה אחת ופגש יהודי שבנו למד אתו בישיבה. שאל אותו היהודי, מתי אתה חוזר לישיבה? וענה לו שהוא חוזר בימים הקרובים. "אני רוצה לשלוח מכתב לבני" שח לו אותו יהודי. ענה לו הסטייפלער: 'בבקשה'. ישב היהודי וכתב מכתב, סגר. הדביק, ומסרו לידי הסטייפלער עבור בנו.

לפתע פרצה המלחמה, וכבר לא חזרו לישיבה ... לאחר שמונה שנים. פגש הסטייפלער את הבחור, וזה לו כבר שמונה שנים שהוא שומר את המכתב בנאמנות. וכשנפגשו, שמח אתו ואמר לו, יש לי בשבילך מכתב מאביך... האבא כבר לא חי... התרגשות גדולה אחזה בו. מכתב מאבא ז"ל. בחרדת קודש פתח את המכתב. התאריך... מלפני שמונה שנים. "לבני יקירי. מה שלומך, איך הלימודים וכו'... אבקשך כשאתה חוזר מהישיבה הביתה, אל תשכח... להביא לֵאָו כמה דגים מלוחים... באהבה רבה אביך אוהבך נצח." כנראה שדגים מלוחים היו אז מצרך יקר. ובודאי שכשיבוא לבית הוריו ראוי שיביא דגים מלוחים ...

מה שיש לנו ללמוד מסיפור זה ש"יתכן, ששנים אח"כ אנו תופסים שכל מה שעסקנו, עסקנו רק בדגים מלוחים..." רצים לפה, רצים לשם, עיסוק כזה עיסוק כזה, טירדה כזו וטירדה כזו. וכשנבוא לסכם אחרנית... 'דגים מלוחים'... איום ונורא!... הקב"ה שלח אותנו לעולם הזה-לישיבה של מטה, כדי שנביא חזרה הביתה – לישיבה של מעלה, תורה, מצוות ומעשים טובים, ובמקום זה אנחנו מביאים דגים מלוחים! – שטויות... איום ונורא!...

IV הכנסת אורחים

מסופר שפעם אחת הגיע יהודי מעיה"ק ירושלים לתל אביב לשבת חנוכה כדי לשהות אצל רבו שגר בתל אביב, ואף שנסע שם ברגע האחרון, ולא הספיק האיש להתארגן ולהכין

לעצמו אכסניה לאכילה וללינה, היה האיש בטוח כי בודאי ימצא מקום להתארח בסעודות שבת, או בפועל לא כן היו פני הדברים, חבריו האחרים לא ידעו על בואו ואלה שידעו חשבו שיש לו אכסניה לשבות בה, ולמעשה נשאר ללא אכסניה לשבת, בצר לו החליט לצאת לרחוב, אולי תזדמן לו אכסניה כל שהיא.

בעת הליכתו עבר ליד בית מדרשו של הרה"ק בעל ה"אביר יעקב" מסדיגורא זי"ע שהיה בקומת קרקע, הוא נכנס לבית המדרש, ובדרכו ראה שעל הדלת רשום 'הרב פרידמן', הוא לא ידע שזהו ביתו של הרבי, הוא דפק בדלת וביקש להתארח לסעודת שבת, הרבי היה בעיצומם של ההכנות לעריכת שולחנו הטהור לשבת חנוכה, ועדיין לא קידש על היין, אך לא אמר לו דבר, הזמינו בשמחה, נתן לו יין לקידוש הגיש לו את מנות הסעודה וקירבו בחביבות רבה, כשאותו יהודי משוכנע היה שמארחו כבר אכל את סעודתו. כשסיים את סעודתו הודה להרבי מבלי שידע מיהו, וישב בבית המדרש, ללמוד מעט ולקרוא שנים מקרא ואחד תרגום.

לפתע שם לב שאנשים מתחילים להגיע וממתינים לעריכת שולחנו של הרבי, ולאחר כמה שאלות הבין שבעצם הטריח את הרבי בכבודו ובעצמו, הוא נותר להשתתף בטיש, כשלאחר מכן ניגש להתנצל התנצלות רבה על שהטריח את הרבי בהכנת סעודתו, אך הרבי דחה את התנצלותו בחמימות רבה, באומרו, "וכי פטור אני ממצות הכנסת אורחים?"...

הסימן II [מתוך עלון 'השגחה פרטית']

מספר יהודי ממודיעין עילית: "ברוך ה' אני זוכה ללמד בישיבה של בעלי תשובה. לפני שתיים עשרה שנים נסעתי עם אחי לדימונה, כדי לסייע לו ברכישת דירה. החוזה נערך מול ארבעה אחים שהיו בעלי הדירה, לאחר שקיבלו אותה בירושה מאביהם. מכיוון שהיו כאן כל כך הרבה מעורבים, ונדרשו גם מסמכים שקשורים בצו הירושה, בטאבו ובעוד כמה עניינים, שהינו אצל עורך הדין זמן רב מאוד: כחמש שעות. ישבנו בחדר אחד עם האחים, שאינם שומרי תורה ומצוות אך מכבדים מסורת, וכך התפתחה בינינו שיחה. ערכנו אתם הכרות, וכך למדנו על חייהם. האחד, מכובד ומעונב, הוא טייס. השני - נגר, השלישי - נהג מונית, והרביעי - מוכר בדוכן פלאפל בתל אביב. ההבדלים זעקו. השוני בין האחים היה כה בולט, שהמשכתי והתעניינתי איך הגיע כל אחד מהם למשרה שלו. תכננתי להשתמש בתובנות שעלו מהשיחה אתם, בשיחותיי עם הבחורים בישיבה שבה אני מלמד. בסופו של דבר השתכנה החוויה ההיא בירכתי מוחי, ולא עשיתי בה שימוש.

עברו שתיים עשרה שנים. באחד הימים ארע מקרה כלשהו שהשפיע על האווירה בישיבה, והחלטתי כי עכשיו חשוב יותר להעביר שיחת מוסר לבחורים. בשיחתי סיפרתי להם על המפגש עם אותם ארבעה אחים, אותו זכרתי ממש כמו היה זה אתמול, עם כל הפרטים. המסר היה ברור - כולם יצאו מאותו הבית, ומה שגרם להבדל העצום בין האחים היה השאיפות שלהם. "בחורים יקרים", "סיכמתי", "עם שאיפות אפשר להגיע רחוק!". קיוויתי מאוד שהשיחה עשתה רושם, והנה אחד הבחורים מסוף החדר מרים אצבע רועדת

ואומר לי, "הרב, אני הבן של הנגר".! הייתי המום, וגם נבהלתי מעצמי. מה עשיתי? התחלתי לשחזר את דבריי, ולבדוק שמא אמרתי משפט לא מחמיא על הנגר. באותו רגע הצטערתי שלא שיניתי את הפרטים כפי שנכון לעשות, אבל המעשה כבר סופר, והבחור לפניי, ומה שנשאר זה להשתדל להשאיר טעם טוב לפחות עכשיו"..."הרב", ממשיך הבחור ואומר לי, "כמו שהרב יודע, אני בעל תשובה, והיה לי קשה מאד למצוא את הישיבה שמתאימה לי. עברתי כבר בין כמה ישיבות, ואתמול הגעתי לכאן. מאז שאני כאן יש לי הרגשה יותר טובה, אבל עדיין לא הייתי בטוח שזאת הישיבה שלי. התפללתי וביקשתי מה' שייתן לי סימן שאכן זהו המקום שלי. והנה היום, בסך הכול ביום השני שלי בישיבה, אני יושב בשיעור ושומע איך הרב מספר באריכות את קורות המשפחה שלי! בדיוק היום, בדיוק הדיבורים האלה. הרי זה ממש סימן בשבילי שזאת הישיבה שבה מתאים לי ללמוד". התרגשתי. בזמן שישבתי עם האבא והדודים של הבחור, היה הוא ילד חילוני, וכבר אז הכין לו הקב"ה את הסיפור הזה, שיסייע בידו לקיים את משאלת הלב העמוקה: "שבתי בבית ה' כל ימי חיי".

הפגיעה בנסיעה

בשכונה של הרבי מליובאוויטש בברוקלין ניו-יורק היו זוג שהיו נשואים שנים רבות ולא זכו לילדים. הם כתבו לרבי כמה פעמים אך הרבי כאילו התעלם מהבקשה והם כמוהו היו מתוסכלים, ערב אחד הם זכו להתקבל לפגישה אישית בחדרו של הרבי. כנהוג, הם הגישו לרבי פתק עם כל הנושאים עליהם ביקשו להתברך, והרבי ברך אותם כמעט על הכול. מהנושא הכי בוער להם, שוב הרבי התעלם. האישה לא יכלה לשאת את זה יותר, פרצה בבכי, ואמרה "רבי, למה אנחנו לא מקבלים תשובה על הדבר הכי חשוב לנו, אנחנו מוכנים לעשות כל דבר שהרבי יגיד ובלבד שנזכה לילדים", פניו של הרבי הרצינו מאוד. פתח הרבי ואמר להם: "אחד מכם פגע בעבר ביהודי, ועלבנונו של הפגוע הוא שמונע מכם להתברך בפרי בטן!".

הם יצאו מהחדר, וניסו שניהם להיזכר במקרה בו אחד מהם העליב מישהו קשות. הם ישבו וחשבו במשך שעות ועד שפתאום הבעל נזכר ואמר "נראה לי שאני יודע על מה מדבר הרבי". הוא סיפר לאשתו שכשהיה בישיבה בברוקלין, נערכה בקנדה חתונה של חבר. קבוצת תלמידים, נסעו באוטובוס לחתונה, בדרך חזרה. הנסיעה נמשכה על פני כל הלילה ובאופן טבעי כולם נרדמו. אחד מהתלמידים, היה מאוד ירא שמים, לא ויתר גם באוטובוס על המנהג ליטול ידיים כשמתעוררים - סמוך למקום השינה, לשם כך הוא הכין ליד מקום הישיבה שלו ספל מים בתוך קערה, כדי שיוכל ליטול ידיים מיד כשמתעורר. הבעל, היה שובב לא קטן והחליט לעשות מעשה קונדס. מיד כשהבחור נרדם, הוא לקח את הקערה עם ספל המים והחביא אותם. כשהאוטובוס עצר וכולם ירדו להתרעננות, התעורר גם אותו בחור ירא-שמים והופתע לגלות כי הקערה נעלמה לו. כחלק מיראת השמים שלו, הוא נמנע מלדבר לפני שנוטל ידיים. והוא החל לנופף בידיו ולזעוק בקולי

קולות "נו ! נו!"... החבר'ה היו משועשעים מהמחזה, במיוחד גיבור הסיפור, שהעלים את הקערה עם המים. ולאחר דקות ארוכות הסכים להחזיר למקום את מה שלקח .

קל לשער כי ירא-השמים שהושם ללעג ולקלס נעלב עד עמקי נשמתו. ומיד לאחר שנטל את ידיו, אמר למי שהעלים לו את הקערה: "לא אסלח לך על מה שעשית לא בעולם הזה ולא בעולם הבא ...!" לבעל ולאשה היה ברור שזה המקרה שהרבי מדבר עליו, הבעל מיד יצא לחפש את אותו אברך ירא-שמים, שהתגורר בשכונתו. כאשר פגש אותו ושאל אם הוא זוכר את מה שעבר עליהם באותו לילה. "בוודאי שאני זוכר", הוא ענה ברורות, "אמרתי לך שלא אסלח לך עומד בדיבורי - לא אסלח לך"! ניכר כי למרות השנים הרבות שחלפו מאז הבחור עדיין פגוע מאוד. הבעל סיפר לאיש שהוא מגיע אליו בשליחות הרבי. "רחם עליי ועל אשתי. עד היום לא זכינו להתברך בילדים", התחנן מעומק ליבו. כאשר שמע האיש שהרבי בתמונה הוא התרכך. ואמר "רק בגלל הרבי אני מוכן לסלוח". והנה, כעבור פחות משנה הפכו בני הזוג להורים מאושרים.

לתפור שני כפתורים

רבי אלחנן וסרמן זצ"ל היה נוסע מפעם לפעם לארה"ב כדי לאסוף כספים עבור ישיבתו שבברנוביץ'. בימים ההם הנסיעה היתה קשה מאד, וצריך היה להיטלטל באניה במשך כמה שבועות. רבי אלחנן נאלץ לעזוב את תלמידיו האהובים עליו כנפשו ולהפסיק את אמירת השיעורים, והכל עשה למען אהבת תורה והחזקת ישיבתו הקדושה. באחת מנסיעותיו לא הצליח בשליחותו, ואף לאחר מאמצים מרובים לא הצליח לאסוף די כסף כדי לשלם את חובותיה הגדולים של הישיבה.

קודם שחזר לברנוביץ' אמרו לו מלוויו שיש עוד עשיר בעיר המתפרנס ממלאכת החייטות, אך כגודל עשרו - כן גודל קמצנותו, ואינו נותן פרוטה אחת לצדקה... אך אין מה להפסיד, ורבי אלחנן החליט לעלות אליו. כשהגיע רבי אלחנן אל החייט העשיר שאלו הלה למבוקשו. רבי אלחנן השיב לו: 'באתי מברנוביץ' הרחוקה, מאחר ששני כפתורים בחליפתי התרופפו. שמעתי כי חייט מומחה הנך, והגעתי אליך לאמריקה כדי שתתקן לי את הכפתורים'.

החייט הסתכל על רבי אלחנן במבט תמה, ואמר לו: 'אתה נראה כאדם חכם, בשביל שני כפתורים נסעת את כל הדרך הארוכה, עם כל הקושי הכרוך בזה? וכי בברנוביץ' אין חייטים?! והרי בסכום הכסף שהוצאת על הנסיעה - יכול היית לקנות כמה חליפות חדשות...!' אך רבי אלחנן בשלו: 'חליפתי חשובה לי מאוד, והגעתי לכאן מברנוביץ' כדי שתתפור לי את שני הכפתורים...'. החייט התחיל לצעוק עליו: 'אתה אדם שפוי?! וכי בשביל דבר פעוט כזה מבזבזים זמן רב כל כך, טרחה אדירה וסכום כסף כה רב?? בשביל תפירת שני כפתורים?? אתה הוא השוטה הגדול שראיתי מעודי!' כך צעק וצעק בסערת נפש גדולה. כששמע רבי אלחנן שהחייט קלט את עומק הטיפשות שבדבר, אמר לו: 'אדוני היקר, השמע לאוזניך מה שאתה מוציא מפיק. אין טיפש גדול יותר ממי שמגיע מברנוביץ' לאמריקה עבור תיקון שני כפתורים. מה תענה לזעקת נשמתך שירדה מעולם עליון לעולם

הזה, שהוא מרחק גדול הרבה יותר מהמרחק בין ברנוביץ' לאמריקה, כדי לתפור מלבושים ולהרוויח כמה גרגירי כסף... ' החייט שתק, המוס. המסר היה חד וברור. או-אז הוא פתח את לבו והעניק תרומה הגונה לשיבה, ומאז חזר למוטב

עודף עוגות (טיב ההשגחה מפי בעל המעשה)

לכבוד שבת אופרוף (-שבת חתן) הזמנתי מחבר שיש לו מאפיה מעט עוגות לכיבוד שאחרי סעודת הלילה. הבן אדם הביא שלושה קרטונים ענקיים מסודרים עם שורות של עוגות חתוכות לקוביות בכל מיני טעמים וגוונים בכמות גדולה מאוד, לשאלתי מדוע הביא כל כך הרבה, השיב שזה במתנה ממנו. כמעט שלא אכלו מעוגות בלילה כי היה גם פיצוחים ועוד מיני כיבוד ומה גם ששבעים מהסעודה. הצטערתי על הכמויות האלה שאין לנו מה לעשות אתם למרות שזה מתנה, אין לי לב לזרוק דברים טעימים ויוקרתיים. למחרת בקידוש שעשיתי בבית הכנסת הבנתי הכול: הסתבר שהפלטה של הקוגל לא עבד בכלל וכל הקוגל נשאר קר. תיכף נזכרתי במגשים של העוגות והוצאנו לציבור את העוגות. כולם אכלו ונהנו ועוד נשאר מעט עוגות לפליטה. רק אז הבנתי עד כמה היה הבאת כמויות העוגות לטובה, כשהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו הקדים רפואה לקידוש. אילו לא היו את העוגות הללו, לא היה על מה לקדש...

שהחיינו על מסירות נפש

מספרים על הרה"ק רבי ישראל מבלוזוב זיע"א, שכשהדליק נר חנוכה בצריפו שבמחנה ההשמדה ברגן – בלזן, לאחר שבירך את הברכות, פנה אליו יהודי שפרק עול תורה ומצוות ושאלו, רבי, ידוע אתה כאיש חכם ופיקח, מבין אני את רצונך להדליק נר חנוכה, וכן את החיוב לברך את שתי הברכות הראשונות, להדליק נר, ושעשה נסים, אך כיצד יכול הרבי לברך בשעה קשה זו, את ברכת שהחיינו, בעת שאלפי יהודים מתייסרים מסבל, ואחרים מובלים למוות בכל מיני מיתות שונות ומשונות, האם אפשר לברך על כך, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה? הצדק עמך יהודי יקר, השיב הרבי מבלוזוב, אכן, גם לי עלתה אותה מחשבה בעת שבירכתי שהחיינו, ושאלתי את עצמי מה טעם לברכה זו בשעה נוראה וקשה שכזו? יגעתני במוחי לחפש הסבר, שיצדיק את ברכת שהחיינו בשעה נוראה זו, ואכן, בשעת שבירכתי, הבחנתי שמאחוריי עומד קהל גדול של אסירים יהודיים, שעל פניהם נראה שהם מוכנים להיאבק על יהדותם. ועל זה ברכתי שהחיינו, על כך שיהודים גם בתנאים קשים שכאלה, מוכנים למסור נפשם על יהדותם.